

УДК 005.96:640.4

Ліщенко А.-М.¹, Миколайчук І.П.²

¹студентка, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

²канд. екон. наук, доцент, Державний торговельно-економічний університет,
м. Київ

ПЛАНУВАННЯ КАР'ЄРИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

В умовах динамічного розвитку ринку праці та зростаючої конкуренції між роботодавцями питання планування кар'єри працівників управлінських посад набуває особливої актуальності. Сьогодні підприємства сфери гостинності стикаються з потребою не лише залучати, а й утримувати кваліфіковані кадри, здатні швидко адаптуватися до змін і забезпечувати високий рівень сервісу.

Актуальність планування кар'єри в індустрії гостинності зумовлена високою конкуренцією та динамічними змінами у вимогах до персоналу. Ефективне планування кар'єри сприяє формуванню лояльності персоналу,

підвищенню його професійної мотивації та професійному зростанню працівників, підвищенню їх мотивації та якості сервісу, а також створенню позитивного іміджу роботодавця. Для роботодавців це ефективний інструмент утримання талантів і формування стабільної, лояльної команди в умовах постійного оновлення ринку послуг.

Сьогодні індустрія гостинності є однією з найдинамічніших галузей економіки України. За даними Державної служби статистики, у 2023 році в галузі тимчасового розміщення та харчування було зайнято понад 112 тис. осіб, що на 14 % більше, ніж у 2021 році. Зростання кількості готелів і туристичних об'єктів спричинило посилення конкуренції та, відповідно, потребу в ефективному управлінні людськими ресурсами [1].

У цьому контексті планування кар'єри – це безперервний процес відкриття, в якому людина розвиває власну професійну концепцію в результаті навичок або здібностей, потреб, мотивації та прагнень власної системи цінностей [2]. Практика планування кар'єри розглядається як дуже систематичний та комплексний процес цілеспрямованого розвитку кар'єри та впровадження стратегій, самооцінки та аналізу можливостей, а також оцінки результатів. Люди повинні визначити свої прагнення та здібності, отримані шляхом оцінки та консультування, щоб зрозуміти свої потреби в навчанні та розвитку.

Планування кар'єри в індустрії гостинності передбачає систематичний розвиток навичок, знань та досвіду, необхідних для професійного зростання людей у різних секторах, включаючи готелі, ресторани, туризм та управління подіями [3].

Планування кар'єри в індустрії гостинності включає такі ключові компоненти (див. табл. 1):

Таблиця 1 – Ключові компоненти планування кар'єри в індустрії гостинності

Перелік компонент	Характеристика
Самооцінка	Розуміння своїх сильних і слабких сторін, інтересів і цінностей
Постановка цілей	Визначення короткострокових і довгострокових кар'єрних цілей

Галузеві дослідження	Збір інформації про тенденції, виклики та напрямки зростання в індустрії гостинності
Розвиток навичок	Визначення та набуття необхідних навичок через освіту та навчання
Нетворкінг	Побудова контактів і зв'язків у галузі для професійного зростання
Здобуття досвіду	Отримання практичного досвіду через стажування, волонтерство або посади початкового рівня
Безперервне	Бути в курсі змін та інновацій у галузі навчання

Джерело: складено авторами за [3].

Планування кар'єри у готельному бізнесі включає комплекс інструментів, серед яких: індивідуальні кар'єрні карти (career maps), внутрішні навчальні платформи (LMS), KPI та performance review, програми наставництва (mentorship), внутрішні конкурси та стипендіальні програми (див. табл. 2).

Таблиця 2 – Інструменти планування кар'єри в індустрії гостинності та їх вплив на конкурентоспроможність підприємств

Інструмент планування кар'єри	Вплив на працівників	Вплив на конкурентоспроможність підприємства
Індивідуальні карти кар'єри	Зростання професійної орієнтації, зниження плинності кадрів	Збереження кадрового потенціалу
Наставництво та коучинг	Формування корпоративної культури, швидка адаптація	Підвищення якості сервісу
KPI та оцінювання ефективності	Мотивація до результатів, прозорість винагород	Підвищення продуктивності
Онлайн-навчання (LMS)	Підвищення кваліфікації персоналу	Оптимізація витрат на тренінги
Програми внутрішнього просування	Відчуття перспективи, залучення молоді	Зростання іміджу роботодавця

Джерело: складено авторами за [4].

Згідно світових тенденцій, з 2021 по 2031 рік у США прогнозується 8,3 мільйона робочих місць, з яких 23,1% очікується в секторі дозвілля та гостинності. Майбутнє індустрії гостинності формують кілька нових тенденцій: дедалі більше уваги приділяється екологічній відповідальності та сталим практикам, що включає скорочення споживання енергії та відходів, а також просування екологічно чистих варіантів туризму [4]. За даними Всесвітньої ради з подорожей і туризму (WTTC), у 2023 році сектор туризму та гостинності

створив понад 330 млн. робочих місць у світі, що становить близько 10% загальної зайнятості. Це підкреслює значення розвитку персоналу як основного ресурсу галузі [5]. Успішні міжнародні готельні мережі, такі як Marriott, Accor, Hilton – застосовують власні системи Talent Development Programs, які поєднують навчання, наставництво й чітке планування посадового зростання, що дозволяє утримувати кадри і зменшувати витрати на рекрутинг до 25 % [6]. В Україні лише окремі мережі (Reikartz Hotel Group, Premier Hotels & Resorts) активно впроваджують політику кар'єрного планування, тоді як більшість середніх готелів обмежуються ситуативним підбором кадрів. Формування внутрішніх систем розвитку працівників здатне стати ключовим фактором підвищення конкурентоспроможності, адже забезпечує стабільність персоналу, якість послуг і довгострокову лояльність клієнтів.

Таким чином, планування кар'єри у сфері гостинності не лише сприяє професійному розвитку працівників, а й формує стратегічну перевагу підприємства – стабільний кадровий потенціал, високу продуктивність і сильний корпоративний бренд, що безпосередньо підвищує його конкурентоспроможність.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України. Діяльність підприємств сфери тимчасового розміщення та харчування у 2023 р. URL: <https://ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 16.10.2025)
2. Екра, Іме Henry. Career Management and Human Resource Outcomes: A Review. International Journal of Management and Commerce Innovations. Vol. 9, Issue 2, pp: (517-528), Month: October 2021 - March 2022, Available at: <https://www.researchpublish.com/upload/book/Career%20Management-15022022-1.pdf>
3. Mastering Career Planning in the Hospitality Industry: Sourcing and Using Information Effectively. URL: <https://www.skillmaker.education/mastering-career-planning-in-the-hospitality-industry-sourcing-and-using-information-effectively/>

4. Job Outlook and Industry Trends in Hospitality Management. <https://www.cesarritzcolleges.edu/en/news/is-hospitality-management-a-good-career/>
5. World Travel & Tourism Council (WTTC). Travel & Tourism Economic Impact 2024. URL: <https://wttc.org>. (дата звернення: 16.10.2025)
6. Marriott International. Talent Development & Leadership Programs. URL: <https://careers.marriott.com>. (дата звернення: 16.10.2025)